N°. 63. A°. 1839.

WOENSDAG, den 7den AUGUSTUS.

Nieuwe Surinaamsche Courant.

PARAMARIBO.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, *den 5 Augustus 1839.*

Door den Gouverneur Generaal is op Heden genomen de navolgende resolutie:

» De Gouverneur Generaal een blijk willende geven dat het welzijn van *Suriname's* Ingezetenen voortdurend de belangstellende en vaderlijke zorgen van Zijne Majesteit Onzen geëerbiedigden Koning bezig houdt, en dat ook wij niet in gebreke zijn gebleven, zelfs vóór Onze komst in deze Kolonie, hare belangen, zooveel in ons vermogen was, bevorderlijk te zijn, waarbij de welwillende tusschenkomst van Zijne Excellentie den Minister van Kolonien, ons dan ook niet heeft ontbroken."

» Gelet op het verhandelde in de vergadering van de Hoofd-directie der Particuliere West-Indische Bank van den 8 Junij 1839."

» Heeft goedgevonden en verstaan te bepalen."

» 1°. Dat op nieuw een som van *f* 50,000 ten dienste van het algemeen beschikbaar zal worden gesteld, waarvoor de Particuliere West-Indische Bank wordt geauthoriseerd WISSELS af te geven op het Departement van Kolonien in het Moederland, betaalbaar op 3 maanden na zigt, tegen storting van gelijk bedrag in Surinaamsch Papiergeld.

» 2°. Dat van gemelde *f* 50,000 eene som van *f* 40,000 uitsluitend wordt beschikbaar gesteld ten dienste van den handel, en onder de zich daartoe aanmeldende personen zal worden verdeeld naar evenredigheid der Patenten die door de handelaren worden betaald even als zulks, bij de onlangs plaatsgehad hebbende afgifte van Wissels, ten grondslag der verdeeling heeft gestrekt."

» 3°. Dat wij het afgeven van de overblijvende *f* 10,000 aan ons behouden, ten einde daaruit te vinden de middelen van remise van gelden, ofschoon niet uit den Handel voortspruitende, die het Ons na overleg met de Leden der Directie van de Particuliere West-Indische Bank zal blijken ten algemeenen nutte wenschelijk te zijn, onder dien verstande, dat, wanneer gemelde laatste som daardoor niet geheel mogt worden geabsorbeerd, het overschietende zal worden bijgevoegd aan de som ten dienste van den Handel beschikbaar gesteld in het aandeel der aanvragende personen daarmede gelijkmatig zal worden verminderd."

» 4°. Dat personen, die remises te doen hebben ofschoon niet voortspruitende uit den Handel, doch, waartoe vermeend wordt termen te zijn, om in de door Ons gestelde cathegorie te vallen, zich daartoe almede aan de Directie der West-Indische Bank zullen kunnen aanmelden."

» 5°. Daar het Ons duidelijk gebleken is, dat de aanvragen, die bij eene vroegere beschikbaarstelling van Wissels zijn ingediend de sommen, die wezenlijk benoodigd zijn, verre overtreffen en dus schijnen te zijn gedaan in verwachting, dat daaraan toch in zijn geheel niet zou worden voldaan, waaruit moet voortspruiten, dat de staat der Kolonie in een ongunstig daglicht wordt gesteld en Wij buiten staat gehouden, om de wezenlijke behoefte te kennen en de middelen ter voorziening daarin op te sporen, zoo wordt hiermede een ieder aangemaand, zich voor de vervolge daarvan te onthouden daar het Ons zou kunnen leiden tot de vordering, dat men te gelijk met de aanvrage van Wissels de aangevraagde sommen in Surinaamsch Papierengeld bij de West Indische Bank deponeerde en het niet voldoen daaraan tot serieuse maatregelen Onzerzijds zou kunnen noodzaken."

» Ook doet de aanvrage om meer of mindere sommen hier niets af, daar de toekenning toch uitsluitend volgens de Patenten wordt opgemaakt, en het dus alleen om de wezenlijke behoefte te kennen en dus in het welbegrepen belang van de Ingezetenen zelve, dat wij gemeend hebben deze aanmaning te moeten doen.

» Wordende overigens deze vernieuwde beschikbaarstelling van Wissels als een voorloopig blijk der vaderlijke goedheid van Onzen geliefden Koning door Ons gedaan en ten bewijze, dat eene meer uitgebreide hervatting der operatien van de Particuliere West Indische Bank steeds in contemplatie is, en alleen redenen van overwigtig belang de verwezenlijking daarvan voor als nog vertragen."

De Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, *den 2 Augustus 1839.*

Namens Zijne Excellentie den Schout-bij-Nacht, Gouverneur Generaal der Nederlandsche West Indische Bezittingen, wordt bij deze bekend gemaakt, dat *de Zetting van het BROOD* bepaald is, als volgt:

Dat een BROOD van *acht* Centen, moet wegen 6 Oncen,

En dat van *vier* Centen, 3 Oncen.

Wordende alzoo alle Broodbakkers gelast, zich daarna te gedragen.

De Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

Buitenlandsche Nieuwstijdingen.

GROOT-BRITTANNIE.

LONDEN, 8 Junij.

Men heeft hier regtstreeks uit Konstantinopel berigten over Duitschland. Men vleit zich, dat de daarin uitgedrukte meening, dat onze en de Fransche gezant voor het oogenblik den storm hebben afgewend; waarheid zal hebben behelsd. Men houdt het echter voor dringend noodzakelijk, dat de twee tegen elkander overstaande strijdmagten van elkander verwijderd worden, daar bij de heerschende spanning de vrede geen oogenblik verzekerd is, zoolang beide legers zoo nabij elkander slagvaardig zijn. Men wenscht te meer het behoud van het *status quo*, daar niets de houding waarborgt, welke Frankrijk bij eene botsing zou aannemen, en het ligt zou kunnen gebeuren, dat het tot Rusl. oversloeg, indien dit aan hetzelve Egypte overliet, om Turkije zelfs te bemagtigen. Het bezit van Egypte door de Franschen zou de Middellandsche Zee in een Fransch meer herscheppen, waarom Engeland er nimmer deszelfs toestemming toe zal geven.

Er is nog een ander middel, hetwelk de Fransche staatkundige tinnegieters in het groot voorslaan, om dat Rijk schadeloos te stellen voor het geval, dat Rusland Turkije aan zich zou trekken: te weten de vereeniging met Frankrijk van de Rijngewesten. Doch Duitschland zou zulks niet dulden, en Oostenrijk welligt liever Rusland in Konstantinopel, dan de Franschen in Keulen] zien.

Onze ministeriele bladen beschouwen echter het Frankrijk van het *juste milieu* als te zwak en te min veerkrachtig om zulke groote slagen te durven slaan, en te minder daar het een leger van 60,000 man in Parijs alleen noodig heeft om de kuiperijen van eenige staatkundige woelgeesten te beteugelen. Die bladen beschouwen het al als iets anders om eene rol van gewigt met al de leidende mogendheden van Europa te spelen, dan het kleine Zwitserland, nog wel met behulp van Oostenrijk, op het lijf te vallen, of Mexiko te teisteren. Zij voeren overigens aan, dat de uitvoering van het vierzijdsch verbond genoegzaam bewezen heeft, dat men niet te veel staat op het Fransche bondgenootschap moet maken.

Publicke Veilingen.

Ter Kastelenije van het Geregtshof.

Donderdag, 1 Augustus 1839.

Het *HUIS* en *ERF*, gelegen aan de *Rust en Vredestraat*, bekend onder Oude Wijk La. D. N°. 661 *b*, en Nieuwe Wijk La. E. N°. 147; aankomende PEGGY PATERSON. — *f* 925. — Den minderjarige A. H. W. VERSCHUUR.

(In onze vorige Courant abussivelijk overgenomen, J. JONGENEEL voor dezelfs minderjarige Kinderen.)

Departement der *Onbeheerde Boedels en Weezen*,

Door den Vendumeester S. F. FLU.

De helft in het *HUIS* en *ERF*, gelegen aan de *Princestraat*, bekend onder Oude Wijk La. D. No. 861 en Nieuwe Wijk La. E. No. 283, aankomende den boedel CORNELIA SCHEPER. *f* 405. — ISAY WOLFF.

Geboorte en Sterfgevallen.

BURGERLIJKE STAND.

Van den 1sten tot en met den 31sten Julij 1839, zijn ingeschreven, als:

BEVALLEN: Eliza Loekmina, *dochter*. — Diertje Mozes Coster, Echtgenoote van Joseph Heidemans, *zoon*. — Jacoba Sara Stuger, Echtg. van Johan Hendrik Reijeg, *zoon*. — Francina Kammel, *dochter*. — Johanna Frederica Elisabeth Beink, Echtg. van Egbertus Johannis van Wijhe, *dochter*. — Johanna van Bebé van Auka, *zoon*. — Alida Theresia Schotzborg, *zoon*. — Jaesie Henriette Mossenberg, *zoon*. — Susanna Maria Wakker, *dochter*. — Adriana Kremmer, *zoon*. — Josephina Houwling, *dochter*. — Susanna van Eva van Samson, *zoon*. — Geertruida Louiza Schuster, Echtg. van Cerstiaan Aart Batenburg, *dochter*. — Bebé van Rosa van Poppelman, *dochter*. — Simha Jacob Samson, Echtg. van Joseph Samuel Ries, *dochter*. — Wilhelmina Williams, Echtg. van George Johannis Halfhide, *zoon*. — Elisabeth Louisa Weinreith, *dochter*. — Ketty Louizas, *zoon*. — Jacoba Monroi, *zoon*. — Elisabeth van Goudman, *dochter*. — Jacoba Jacquelina Comvalius, *dochter*. — Susanna Rebecca Godefroy, *zoon*.

LEVENLOOS GEBOREN; het Kind van Aletta Charlotte Thuinman, Echtg. van Arius Westmaas Mz. — Het Kind van Esther Machielse, weduwe Samuel Jacob Polak; — beide van het Mannelijk geslacht.

OVERLEDEN: Albertus Hendrik, zoon van Anna Maria Waks, oud 8 m. — Jan George Constantijn, zoon van Susanna Elisabeth Grönert, 11 m. — Jan Bolmer, 27 jaren. — Josephina Genie, dochter van Mary Burns, 2 jaren, — Andries Julius Christiaan, zoon van Johannis Abrahams en Anna Freijss, 2 jaren en 6 maanden. — Johannis Willem Effsiack, 32 jaren. — Henrietta van Finette van Crul, 21 jaren. — Christina Elisabeth Gollenstede, 26 jaren. — Sibella Susanna van Antje van Halfhide, 85 jaren. — Francina van Dahlberg, na gissing 87 jaren. — Johannis Hendrikus Nieuwcamp, .. jaren. — Isaak Haim Mendes Quiros, 49 jaren. — Wilhelmina Helena Geertruida, dochter van Sophia Theodora Comvalius, 4 jaren. — Coba Oosterhuizen, 37 jaren. — Willem Jacques Gerard, zoon van Johanna Jacoba de la Riviere, oud 1 jaar en 10 maanden. — Merie van van Engelen, bij den H. D. genaamd Johanna Catharina, 56 jaren. — Catharina Adriana Steentuin, 11 jaren. — Johanna van van Ommeren, 53 jaren. — Carolina Nederwoud, 46 jaren. — Hendrikus Hermanus (ligtmatroos van het Schip *Catharina*), 16 jaren. — Johannis George Vieira, 49 jaren. — Piet Fredrik, zoon van Jacoba Henriette Brink, 4 maanden. — Egbert Lucas Geniets, 20 jaren. — Haim Fiza, 36 jaren. — Christina van Fockens, 56 jaren. — Coba van Robles de Medina, 46 jaren. — Esther Machielse, weduwe Samuel Jacob Polak, 44 jaren. — ... Forsnik (Milit. Hosp.) .. jaren. — Henrietta Christina, dochter van Elisabeth Wilhelmina Kaersenhout, 4 jaren en 3 maanden. — Henrietta Zeegelaar, 53 jaren. — Antoinetta Hendrina Osse, 43 jaren. — Constantia Bellona van Schelling, 54 jaren.

ADVERTENTIEN.

(30093) De Exploicteur bij het Geregtshof te *Suriname*, zal op Vrijdag den 9den Augustus 1839, des voormiddags om *negen* ure, ten overstaan van Heeren Gecommitteerde Raden, uit welgemeld Geregtshof, publiek bij Executie verkoopen:

De Slaven *Antoinette* en *Maria*, bekend staande ten name van MARIANNA van KORTLANG, doch het eigendom van J. C. H. SCHILDERUS.

Paramaribo, den 6 *Augustus* 1839.

R. GOLLENSTEDE,
Exploicteur.

VAST EFFECT TE KOOP.

(30101) De ondergeteekende presenteerd te Koop: De SUIKER-PLANTAADJE *L'ESPERANCE*, gelegen aan de rivier *Suriname*, groot 2000 akkers Land, waarvan in cultivatie zijn 155 akkers Riet en 41 akkers Kost, voorzien van een STOOM-MACHINE (*compleet*), van *acht* Paardenkracht uit de Fabriek van FAWCETT & LITTLEDALE, met 125 koppen *SLAVEN*.

De Plantaadje kan bezigtigd worden door zich te adresseren bij den ondergeteekende, bij wien men zich des verkiezende, tot het inwinnen van verdere narigten, vervoegen kan.

Paramaribo, den 6 *Augustus* 1839.

GEO. FRASER qq.

(30102) A. SALOMONS Vendumeester, zal op *HEDEN*, 's namiddags *vier* uren, in het Huis aan de *Gravenstraat*, over de PARTICULIERE WEST-INDISCHE BANK, voortgaan met den verkoop, van:

PORCELEIN, ENGELSCHE LAMPEN, PENDULEN en andere *GOEDEREN*, welke HEDEN, *vóór den Vendu*, nog zullen te bezigtigen zijn.

Paramaribo, *den* 7 *Augustus* 1839

(27732) De Vendumeester M. A. KEIJSER, zal op Vrijdag, 's morgens *negen* uren, verkoopen:

PROVISIEN, *STUKGOEDEREN*, *WANE-* en *KOPIE PLANKEN*.

(30054) De Echtgenoot van H. BERNARD en minderjarige Zoon vertrekken.

Paramaribo, *den* 7 *Augustus* 1839.

(30103) A. D. TALL vertrekt.

Scheepstijdingen.

BINNENGEKOMEN.

Den 2den dezer, de Engelsche Schoener *Robert Haynes*, Kapt. Forster Bascome, van Demerary, hebbende 4 dagen reis; Passagiers: de Heer Henry Bridgewater, Mejufvrouwen Helena Louisa Bridgewater, Maria van Kok, Frederika Mölherbergh en de jonge Jufvrouw Sally Daniels.

Den 4den, de Fransche Schoener *l'Anna*, Kapt. C. Mattei, van Cayenne, hebbende 3 dagen reis.

UITGEKLAARD.

Den 6den dezer, het Schip *Standfriesz*, Kapt. F. Feijkes, naar Amsterdam; lading: 334 vaten Suiker, 58 balen schoone- en 2 dito vuile Katoen.

REGTSZAKEN.

O. R. A°. 1838. N°. 116.

In Naam des Konings!

VONNIS.

In zake van

A, in qualiteit als executeur in den boedel K, ingenieur, Eischer,

ter eenre,

Op ende Jegens

B, in qualiteit als executeur in den boedel H, aan welken is toebehoorende de Plant. O, of in zoodanige andere qualiteit, titul of relatie, welke hij zich alleen of met anderen, nopens die plant. zou willen, kunnen of mogen adscriberen; Gedaagde,

ter andere zijde.

Het Geregtshof te *Suriname*.

Gehoord de pleidooijen in deze gehouden.

Gezien de dingtalen ter rolle, benevens de stukken door partijen overgelegd.

Overwegende dat bij eisch is geposeerd, dat de eischer *qq* van den gedaagde *qq* wel en deugdelijk te vorderen heeft, de som van *f* 6083-80, zijnde zoowel voor salaris als voor gedane werkzaamheden als ingenieur en geleverde ijzerwaren, ten behoeve van voorm. plantaadje, in de jaren 1830 en 1834 tot 1837, uitwijzens rekening, en mitsdien geconcludeerd, dat bij vonnis van dit Geregtshof, de gedaagde *qq* zal worden gecondemneerd aan den eischer *qq* in promptis op te leggen en te voldoen, de som van *f* 6083-80, benevens de interessen van dien, berekend tegen 8 pCt. per jaar, sedert den dag der litis contestatie tot de voldoening toe, cum expensis; en waarbij voorts de bovengenoemde plant. O cum annexis, benevens derzelver revenuen, voor voorzegde schuld cum interessen en kosten, zullen worden verklaard te zijn verbonden en executabel. — Onder decort nogtans, van al hetgeen de gedaagde *qq* zal kunnen aantoonen hierop inmindering te moeten valideren, met bonificatie van interessen, in voege voorzegd berekend; — waartegen door den gedaagde *qq* is genomen de gewone contrarie conclusie.

Overwegende, dat ten dage van pleidooi, zijdens den gedaagde *qq*, tegen dezen eisch is geproponeerd de exceptie van non qualificatie, op grond, dat de eischer onbevoegd zoude zijn, zich de qualiteit als executeur in den boedel K aan te matigen; waartegen zijdens den eischer is aangevoerd, dat, aangezien volgens de wet en praktijk, deze exceptie vóór de litis contestatie behoort te worden geproponeerd, de gedaagde *qq* mitsdien ten dage van pleidooi, het regt niet meer bezat, om van dezelve gebruik te maken; bewerende echter de gedaagde *qq* dat deze exceptie, in alle staten van het proces kan worden geproponeerd.

Overwegende, dat de gedaagde *qq*, tot staving zijner genomene contrarie conclusie, heeft aangevoerd, dat de eischer door het niet exhiberen der patenten van de jaren, waarover de schuldvorderingen loopen en waarvoor betaling gevorderd wordt, volgens de wet, onbevoegd was tegen hem in regten te ageren. — Voorts dat het niet blijken zoude, dat nu wijlen K, ooit als ingenieur op de plant. O werkzaam geweest; terwijl het eindelijk ten processe zoude gebleken zijn, dat er tusschen partijen loopende rekening bestond, tot wier vereffening voor af, bij wijze van debat, moet worden overgegaan, op dat het blijke, wat partijen elkander wederzijds verschuldigd zijn.

Overwegende ten aanzien van de geproponeerde exceptie van non qualificatie, dat artikel 30 der manier van procederen, bij dezen Hove in vigeur, luid: : » dat de gedaagde zal gehouden wezen, » dien hij eenige exceptie wil proponeren, » ten dage van 't antwoord te doen, en alsdan » alle exceptien tevens en op eenmaal te proponeren, » mitsgaders ook niettemin, onverminderd zijne » geproponeerde exceptien, ten principale te antwoorden, uitgezonderd zijne geproponeerde ex» ceptien declinatoir, die van litis pendentie en litis » finitie, alleenlijk daaronder begrepen de exceptie » van transactie en uitspraak van arbiters, waar » van bij publicq instrument op de eigen hand » parthij blijkt, bij welke exceptie men zal mogen » persisteren" en dat gevolgelijk de exceptie van *non qualificatie* (als niet vermeld onder de uitgezonderden, als: *declinatoir*, *litis pendentie*, *litis finitie*, *transactie en uitspraak van arbiters* waarbij mag worden gepersisteerd) geproponeerd moet worden *ten dage van antwoord*, en niet geproponeerd zijnde, moet worden beschouwd als niet aanwezig te zijn. Dat, behalve dat de manier van procederen zulks voorschrijft, dit ook overeenkomstig aan goede regtsbeginselen is, ter voorkoming van dilayen en chicanes, daar iedere verweerder toch de gelegenheid heeft, alvorens te antwoorden, zich te verzekeren, of hij, die hem in regten geroepen heeft, degene is voor wien hij zich uitgeeft.

Overwegende, dat alzoo de gedaagde, zelfs dan ook, wanneer hij zijne exceptie van non qualificatie had gejustificeerd, — hetwelk echter ten dezen in het minst niet is geschied, — dan nog, na de litis contestatie, niet meer geregtigd was dezelve te proponeren.

Overwegende ten aanzien der exceptie, gegrond op de niet overlegging der patenten, dat ingevolge art. 55 der wet van den 1 | 19 Dec. 1829 n°. 22, houdende invoering met 1 Januarij 1830 van eene ordonnantie op het patentregt, luidende: » dat » niemand in regten zal vermogen te ageren, noch » in zijne verdediging worden toegelaten, in zaken » zijnen handel, beroep, bedrijf of nering, aan » het nemen van patent onderworpen, betreffende, » noch daarop regard geslagen, tenzij het patent » of een behoorlijk afschrift van hetzelve worde » overgelegd, alles op verbeurte van *f* 25. —" op de overtreding van dit artikel, wel eene geldboete is gesteld, doch deze vastgestelde pœnaliteit, zelfs die van art. 56, wanneer de overledene geheellijk verzuimd had zich van een patent te voorzien, beperkt moetende blijven tot hetgeen de wet voorschrijft, geene uitbreiding duldt, en dus voorzeker niet kan worden uitgestrekt, tot eene vervallen verklaring der vordering ten behoeve des debiteurs; terwijl ten deze, zelfs de ten behoeve van den fiscus vastgestelde pœnaliteit, door het overlijden van den patent-schuldige, zoude zijn vervallen.

En alsnu ten principale.

Overwegende dat de vordering, waarvoor ten deze wordt geageerd, zijdens den eischer, door de overlegging van authentieke extracten uit des overledenen rekening-courant-boek, niet voldoende is geverifieerd. — dat evenwel des eischers vordering tot ult°. December 1834, volkomen is erkend door het zijdens den gedaagde *qq* geproduceerd autenthiek extract uit de verantwoord rekening der plantaadje O over dat jaar, zoodat alleen de vordering over de volgende jaren, eene nadere verificatie vereischt.

RECTDOENDE.

Op de exceptie van non qualificatie: Verklaart den gedaagde *qq* in dezelve niet admissibel.

Op de exceptie, gegrond op de niet overlegging der patenten. Rejecteert dezelve.

En *ten principale*, opent punten van officie.

Gelast mitsdien den eischer *qq*, binnen den tijd van vier weken, na de pronunciatie van dit vonnis de schuldboeken zelven, waaruit de vorderingen van wijlen K, ten laste der plantaadje O, sedert den jare 1835 getrokken zijn, over te leggen, met vrijlating aan den gedaagde *qq* binnen gelijken tijd de verantwoord-rekeningen der plantaadje O over de jaren 1835 tot en met 1837 te exhiberen, ter aantooning dat in dezelve, des eischers vordering niet is bekend; zullende, bij aldien daaraan wederzijds binnen den voorschreven tijd niet wordt voldaan, ten principale zoodanig door den Hove worden beslist, als bevonden zal worden te behooren.

Reserveert de kosten tot aan de uitspraak ten principale.

Aldus gewezen bij het Geregtshof, present de Heeren Mr. C. A. MARCHANT, fungerend President, Mr. J. H. DE FRIDERICI, E. VAN EMDEN, Mr. J. F. J. BRUNINGS, Leden en E. J. VAN WEJIJNE geautoriseerd Lid, den 2 Mei 1839 en gepronuntieerd den 29 daaraanvolgende.

Te Paramaribo, ter Boekdrukkerij van BOON & C°.